

Előfizetési árak
Egy hónapra 2 P
40 fillér, negyedévre
7 pengő. — Egyes
szám ára: 10 fillér.
Megjelenik a kora
délutáni órákban.

Bácskai Ujság

Szerkesztőség:
Baja, Árpád-tér 6
Telefon 46. Kiadó-
hivatal: Árpád-tér
6. Postafiók 18

XXII. évfolyam 296. szám.

(BAJAI UJSÁG)
POLITIKAI NAPILAP

Baja, 1940. december 31., kedd

Különleges szilveszteri hálaadást rendelt el a hercegprimás az ország gyarapodásáért

Dr Serédi Jusztulás bíboros hercegprimás a következő rendelkezést tette:

A végéhez közeledő 1940. esztendő a világ nagy nemzetét a háború mérhetetlen erőltető és anyagi csapásaival sújtotta. Sokakat szenvedett edes hazánk viszont ugyanebben az időben ismét olyan területtel gyarapodott, amelyek után több mint két évtizeden át magyar szívünk egész hevíttelvetél áhítottunk. Nem tudunk eléggé hálát adni az

isteni gondviselésnek irántunk tenyésített nagy jószágért.

— Ezekről a gondolatokról átharva elrendelem, hogy Szilveszter estjén a szokásos hálaadás keretében különleges hálaadás történjék Hazánk gyarapodásáért. A szentbeszédekben erről külön emlékezzünk meg. A papság és a hívek egyébként is imádkozzanak a Hazáért, annak javára ajánljanak fel imamegtérkedéseket, jócselekedeteket, szentmisztákat és egyéb erénygyakorlatokat.

Január közepén megkezdődik a gyermekétkeztetés országos megszervezése

A kormány szociálpolitikai tevékenysége keretében gondoskodni kíván azokról a gyerekekről, akiknek egészsége az élelem szűkösége vagy hiányossága miatt károsodhat. Ezért a folyamatban lévő zöldkeresztes cukor- és tejakció felül sorra kerül a zöldkeresztes gyermekétkeztetés országos megszervezése is. Lehetőleg január 15-től legalább 100 napon át a gazdaságosság és a táplálkozás élettani szempontjai-

nak érvényesítése mellett intézményesen részeseül mintegy 80 ezer egészséges és anyagilag rászorult 3—11 éves korú gyermek, elsősorban az árvíz vagy más elemi csapás által sújtott községekben. Az étkeztetésnél jelentős szerepe lesz az újjászervezett Országos Egészségvédelmi (volt Sietania) Szövetségnek.

Baja város, mint már közöltük is, január 7-én kezdi meg a gyerekek etkeztetését.

Őszinte megbecsüléssel bucsuzott el a város társadalma a Bajáról távozó dr Haranghy Lászlónétól

A város és a megye egész társadalmának megbecsülő tisztelőle kísérté utjára a kolozsvári egyetem nyilvános rendes tanárává kinevezett dr Haranghy Lászlót, a bajai kórház kórbontani osztályának főorvosát.

Dr Haranghy László távozásával hasonlatosan vezettség érte a bajai tanügyet és a szociális tevékenységű egyesületi életet, telességének a bajai társadalmi mozgalmából való kikapcsolódásával. Dr Haranghy Lászlóné Csóor Leona egy is mint a felsőkereskedelmi leányiskola egyik értékes tanára évek hosszú során át kiváló tanügyi munkásságot fejtett ki.

Az a gyönyörű szervező és

összefogó munkát, amit mint a bajai MANSZ elnöke végezett, kiérdemelte a város vezetőknek és mindazoknak elismerését, akik a szépen dolgozó asszonytábor működését közelabbről ismerték. A múltban két éven át vezette a Mánaszt és ez az idő remek eredményekkel igazolta önzetlen nemes irányítómunkáját. Az ő működéséhez fűződik a MANSZ gyümölcsös felállításának is, melynek László Agnes ny. gazdasági tanító volt a lelke, s egyúttal dojtak és fáradtak azon, hogy a gyümölcsös egészséges, bőséges terméséből a bajai szegény-családoknak és gyermekeknek minél többet juttassanak, ami az idei esztendőben már sikerült

is fog.

Dr Haranghy né családja felépítés nélküli akart távozni szép működése szilveszteréről. Azonban az indulásnál a vonatállomáson olyan bensős és megható búcsuztatásban volt része, ami egészen kivételes. Volt elnökük köszöntésére nagy számmal jelentős meg

a MANSZ tagok és egész virágórt vette körül az állomáson dr Haranghy Lászlónét. A megjelent előkelőségek sorában volt dr Bernhart Sándor dr és a felesége Molnár József kereskedelmi iskolai igazgató és so an azok közül akik őszintén értékeltek dr Haranghy Lászlóné bajai működését.

A borraivaló eltörlését kéri a fodrászipari munkások

A vendéglátó iparban, hosszú küzdelem után, sikerült eltörölni a borraivaló rendszert. Mióta ez megtörtént, azóta megállapították, hogy az alkalmazottak szociális helyzete javult a borraivaló eltörlésével, mert a keresetük életadóbbá és rendszeresebbé vált. A másik nagy szakma, amelyben még ma is a borraivalórendszer uralkodik, a borbély és fodrászipar itt még ma is a borraivaló az egyetlen kereseti forrása az alkalmazottnak. A borbély- és fodrászmunkások már hosszabb ideje küzdenek az órabérért, vagy legalább is a fix fizetésért. Mind-ezideig azonban sem egyiket, sem másikat nem sikerült kivívniuk. A borbély és fodrászsegéd ilyenformán csekély heti fizetése

térén kívül tulajdonképpen azonos a fillérakkal, amiket a vendég borraivalóként jutal neki.

A borraivaló mint fizetés, nem biztos és nem megnyugtató jövedelem, úgyhogy eltörlése érdekében az érdekeltek mindent megmozgatnak. A jelenlegi helyzet nemcsak a munkásokra, hanem az egész fodrásziparra is káros, mert befolyásolja az alkalmazott munkakészségét.

A fodrászipari munkások körében egyértelműen hangoztatják hogy a borraivalónak mindenképpen megalkadó jellege van és ezt mindenki érzi, akinek csak adják. A fodrászmunkás munkájáért bért kíván és remélhető, hogy egyszer már az ő megélhetésének rendezésére is sor kerül.

Az OTI köteles törölni a katonai szolgálat alatt kirótt járulékokat

Érdekes elvi jelentőségű ítéleteket hozott a bíróság

Érdekes és közérdeklő ügyben hozott ítéletet az elmúlt héten a miskolci királyi járásbíró. Ilyen természetű ügyben ez az első bírói döntés, éppen ezért ezt az ítéletet elvi jelentőségű bírói ítéletnek kell tekinteni.

A pert az egyik miskolci lapkiadó vállalat indította az Országos Társadalombiztosító Intézet ellen. A vállalatnak az elmúlt év folyamán több alkalmazottja rendkívüli fegyvergyakorlatra vonult be. A vállalat a bevonult alkalmazottak kijelentését elmulasztotta és emiatt az OTI utánuk is beszedte a járulékokat, amelyen összesen 126 pengőt tettek ki. Érdekes probléma: visszakövetelhetők-e ezek a jogalap nélküli befizetett járulékok?

Természetes, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet megtagadta a járulékok visszafizetését. Ez az állásfoglalás annál érdekesebb volt, mert azokat, akik ez alatt az idő alatt megbetegedtek, az OTI azzal utasította el, hogy nem voltak bejelentésre kötelezettek, mivel a befizetett járulékokat békés úton nem lehetett visszakövetelni, a lapvállalat a járásbíróhoz fordult. A bíróságon az ügy jogi képviselője előadta, hogy az akkori rendkívüli helyzet miatt sok esetben órákon belül kellett munkahelyéről eltávoznia a munkaadónak és munkavállalóknak egyaránt s így nem állhatott módjában a kijelentést elvégezni.

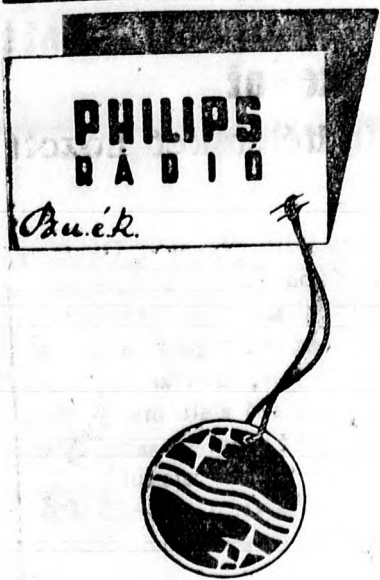
A bíróság a lapvállalatnak adott

igazat és úgy döntött, hogy az OTI köteles a katonai szolgálat ideje alatti kirótt járulékokat törölni, ennek ellenére, hogy a vál-

Nagyjelentőségű terveik megvalósítására január első napjaiban szövetkezetet alakítanak a bajai butoriparosok

A bajai butoriparosoknak egy régi vágya és terve valósul meg előre láthatóan már a jövő hónapban s ez a közönségnek is kényelmére fog válni. A nagyjelentőségű s most már megvalósulás szelába jutott terv a butoriparosok szövetkeztének megalakítása. Ebben az ügyben a közelmúltban előzetes megbeszélések voltak a butoriparosok ezek során elhatározták, hogy szövetségbe tömörülnek s a szövetkezet keretén belül valósítják meg további szándékaikat és terveiket. Eddig körülbélül 20 bajai asztalos és kárpitos iparos csatlako-

zat a bevonult alkalmazottakat nem jelentette ki szabályszerűen. Indokolásában kimondotta a bíróság, hogy a kérdéses időszak állampolgári szempontból rendkívüli időszak volt, amikor is a bevonultak érdekében az államhatáron több szociális intézkedést foganatosított a rendkívüli viszonyokra való tekintettel. Különösen megdöbbentő a fizetési kötelezettség felülgészítése a rendkívüli fegyvergyakorlatok idején azért is, mert ebben az időben a járulék befizetése esetén sem kap a munkás semmiféle ellenértéket. Mind a munkaadó, mind a bevonult biztosított érdekében kiadott szociális intézkedéssel ellentétben és méltánytalan volna a törvény rögzített magyarázatát venni alapul a kötelező fizetést illetően, mikor azokat éppen a rendkívüli időkre és viszonyokra való tekintettel hozták a munkás és a munkaadó érdekében.

zott a mozgalomhoz s vett részt a szervezés és előkészítés munkájában. A kellő számú részvegyeket a szövetkezet megalapítására már le is jegyezték.

A kezdeményezés, helyesebben az előkészítendő munka már olyan szakba jutott, hogy az újév első napjaiban egybehívhatják az alakuló közgyűlést is. A szövetkezet megalakítása érdekében közreműködő iparosok remélik, hogy ezzel a közönség érdekeit is hathatósan szolgálhatják. Tervük ugyan is az, hogy megtelelő és állandó helyiségekben bemutatthassák és kiállíthassák a helyi iparosok munkáit s ezzel biztosítsák a bajai közönség előtt azt is, hogy a helyi butoriparosok készítményei belső értékükben és külső kidolgozásukban a nagyvárosi butoripar darabjaival, berendezésével is eredményesen megállják a versenyt. A szövetkezet másik célja ezzel az, hogy a közönség itt megszerezhesse a legjobb és legszébb butorokat s közvetlen kapcsolatban legyen a helyi butoriparosokkal és azokon keresztül magával a szövetkezettel is. Ez nagyon jól könnyebbé teszi majd a közönségnek, mert nem kell a megrendelésekkel, az észrevételekkel és egyéb ügyekkel kapcsolatban Postre leveleznie,

hanem minden rendelést, átutalást helyben és gyorsan elvégeztethet.

A szövetkezet tagjainak érdekeit is szolgálja továbbá, ami kor oly nehéz az anyag megszerzése s amikor az egyes iparosok igen sok fontos kellékhez, anyaghoz, különösen a finomabb munkához szükséges furnérlamézokhoz, vassalásokhoz és egyéb nélkülözhetetlen anyagokhoz szinte nem is tudnak hozzájutni, a szövetkezet útján ezeket is könnyebben megszerezhetik. Az alakuló szövetkezetnek már meg is vannak az összetöltéséhez ahhoz, hogy hogy minjezt megszerezzék az iparosok számára.

A szövetkezetbe tömörülő iparosok nemcsak elsőrendű műbutorok és finomabb berendezéseket készítenek majd, hanem festett butorokban is igyekeznek a közönség kívánságát kielégíteni. A konyhabutoroktól a legfinomabb lakásberendezésig és a stílusos butordarabokig mindenben a jót, a tökéleteset és a szépet mutat-

ják be és adják a közönségnek. Előterjesztésbe lépnek a levelsősorrendű tervezőkkel s így megszerzik a legújabb modelleket, mintákat, azokat bemutatják az iparosoknak és a közönségnek is. A vevők nem csak szabványosú kiszolgálásban részesülnek, hanem az egyéni ízlés kiszolgálása is könnyebb és tökéletesebb lesz.

A szövetkezetben asztalosok, kárpitosok, a finom festő butor szempontjából elismert mázólok tömörülnek. Foglalkozik a szövetkezet általában mindennel, ami a lakás berendezéséhez szükséges s az állandó kiállítászerű üzlet helyiségben látható lesz minden, ami a lakás berendezéséhez hozzátartozik. A szövetkezet január végén, vagy február elején várható s erről annak idején majd értesítik a közönséget. Az alakító bizottság ezúton is kéri a szövetkezetbe belépni szándékozó iparosokat, hogy szándékaikat minél előbb jelenték Szémadó Antal kárpitosmesternél, Prohászka utca 2. szám alatt.

URÁNJA

filmszínház

December 31-től január 3-ig, keddtől—péntekig

Ragyogó szilveszteri és újévi műsor!
A mai idők vidám filmje a faluról és a városról!

Hét szilvafa

Ragyogó zenés magyar vígjáték. —

Főszereplők:

**Csontos Gyula, Turay Ida,
Szilassy László, Vaszary
Piroska és Mály Gerő**

Kulturfilm és hirdető kiegészítés

Mozijegy-utalványok a „Bizalom Irodában” kaphatók 6—7¹/₂ havi hitelle. Kossuth L. utca 14.

Boldog újévet kíván

Reinhardt Mátyás

FIGYELEM!
Központiban minden szerda és szombat d. u.

5 órai tánc

Ha kellemesen akar szórakozni jöjjön a Közponiba tea-délutánra!
Tánc! Zene! Hangulat!

Ma este 8 órakor kezdődik a Katolikus Egyesülés szilveszteri mulatsága

Haogulatos évbuzasztásra várta vendégeit a Katolikus Egyesülés ma Szilveszter-estéje. A rendezőség gondolkodik róla, hogy az új év első napjára virradó éjszaka órái vidámak és gondtalanok legyenek s az ifjuság a háladási után kellemes szórakozással töltse idejét az új év utolsó estéjéről az új esztendő első hajnaláig. A Katolikus Egyesülés hagyományos Szilveszter-estéjét az idén is tombolával köti össze. Sok értékes tárgyat sorolnak ki a Szilveszter-estéji mulatságon a vendégek közt s ha az idén a malacot el is tiltották a szerencsés szereptől,

a rendezőség talált megfelelő megoldást arra, hogy a tombola nyereményének tulajdonosa magis szerencsésnek vallhassa magát. De gondoskodtak arról is, hogy az étel fal és a muzsika ezen az mulatságon egy pár órára feledtesse azt, hogy sok minden megváltozott ebben az évben s a szilveszteri mulatság vendégei az új év első percsiben könnyebben tudják hinni és remélni, hogy az 1941 esztendő azt is visszahozza, amiről le kellett mondanunk.

A Katolikus Egyesülés Szilveszter-estéje ma 8 órakor kezdődik a Legényegylet nagytermében és reggel 6 óráig tart.

Egy magános urinő keres két szobát, konyhát lakást

mellékkeliségekkel május 1-re

Bővebbet: özv. Utrnáč temetkezési váll.

Bérbeadom rövid keresztúros zongorámat Bartsch-utca 7 sz.

Róna-szanatórium mögött. Értekezés d.e. 10-től d.u. 3-ig.

K Ö Z P O N T I

filmszínház

Dec. 29-től január 2-ig, vasárnaptól—csütörtökig

A legaktuálisabb szilveszteri és újévi ajándék! Az év nagy szinpadai sikere!

TOKAJI ASZU

A legvidámabb magyar film. —

Főszerepben:

Fedák Sári, Bordy Bella, Erdélyi Mici, Kéry Panni, Bilcsi Tivadar, Pálóczy László és Pethes Ferenc

Kisérőfilm és hirdató kiegészítés

Mozijegy-utalványok a „Bizalom irodában” kaphatók 6—7¹/₂ havi hitkre. Kussuth L. utca 14.

Adjon Isten

boldog újesztendőt ezen a szép, magyar földön. Őszinte szívvel kívánunk mindenkinek

szébb jövőt

az 1941-es esztendőre: szébb jövőt, munkát, jó termést és békeséget.

Szilveszteri ajtatosságok rendje

A bajai templomokban a szilveszteri háladási ajtatosságok a szokásos időben lesznek. A belvárosi, kiscsávolyi, józsefvárosi, szentjánosi és szentiváni plébánia templomokban délután 5, a ferenceseknél 8 órakor lesz a háladás.

Január 18-án indulnak Jugoszláviába a magyar képviselők

A képviselőházi ülésnek megkezdése előtt a képviselők egy csoportja a jugoszláv képviselőház meghívására tanulmányutra megy Jugoszláviába. Eddig 35-en jeleztettek a belgrádi útra. A képviselők előreláthatólag január 18-án indulnak Jugoszláviába, ahol egy héttig maradnak.

FERENC-JÓZSEF KESERÜVIZ

A csövestengeri árának megállapítását kérik

A morzsolt tengeri ára hivatalosan meg van állapítva, a csövestengeri pedig nincs. A csövestengeri ára így erősebben emelkedett és nincs arányban a morzsolt tengeri árával. Ez főleg azért időszerű most, mivel Kárpátalja és Erdély jelentős mennyiségben igényelnek kukoricát a malmoktól.

A malmok ezért szeretnék elérni, hogy a csövestengeri ára is hivatalosan állapítsák meg vagy pedig a morzsolt tengeri árának megfelelő árban kapjanak őrlelési költségre kukoricát.

— Február 5-ig meghosszabbították az I. évi Máv. bérletjegyek érvényét. A Máv. igazgatósága közli, hogy a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter az 1940. évi kiadott kedvezményes ára bérletjegyek érvényességét 1941. február 5-ig beszűkítve meghosszabbította.

— A „Ferenc József” keserűviz régóta kitűnően bevált hézsiszer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hasbajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

ÖREG LÁMPÁK MELLETT ÜLNI

C SERÉLJE KI ÖKET

TUNGSRAM KRYPTONRA

Alakítás! Olcsó árak! Tisztítás! **Fűzőt, haskötőt, melltartót ÉLIÁS NÉ JAKAB ESZTI fűzőszalonjában (Baja Uránia palota) SELYEM FEHERNEMUK NAGY VALASZTÉKA**

Boldog Ujévet

kíván
vevőkörének, üzletfeleinek
Rédey József
Belvárosi-tejüzeme

Minden dohányosnak és még a nem dohányosoknak is

Boldog Ujévet

kíván
a **Bajai Dohány-nagyáruda**

Boldog ujesztendőt

kíván
minden üzletfeleinek ismerőseinek és barátainak
Jurátovics Ferenc és fia
férfi és női szabóság

Boldog ujesztendőt

kíván vevőinek, rendelőknek és ismerőseinek **KOVÁCS IMRE** műszövő.

BOLDOGABB ÉS SZEBB UJESZTENDŐT

kíván minden kedves vevőjének és ismerőseinek
Reinics Béla
fűző- és csemégek kereskedő

Igen tisztelt vevőinek és kedves ismerőseinek

Boldog Ujévet

kíván
Holczer Józsefné Budai Katalin

Boldog Ujévet

kíván vevőinek és ismerőseinek **KRENEISZ GÉZA** kereskedő

boldog ujévet

kíván **REVI**

Boldog Ujévet

kíván üzletfeleinek és ismerőseinek **FAICSICS PÁL**

Eldőzetőknek, olvasóknak és hirdetőnek

Boldog Ujévet kíván

a **BACSKAI ÚJSÁG** szerkesztőségének és kiadó hivatalának

boldog ujévet

kíván a **NEMZETI SZÁLLÓ ÉS KÁVÉNÁZ**

Boldogabb ujesztendőt

kíván kedves üzletfeleinek és ismerőseinek

Városi Drogéria

Vevőkörének és barátainak

Boldog ujesztendőt

kíván

Kattarinka József és fia

Boldog Ujévet

kíván kedves vevőinek, ismerőseinek **SCHAFFLER MÁTYÁS** kárpitos és díszítő, Erzsébet királyné utca 2

Kellemes Ujesztendőt

kíván kedves vevőinek, üzletfeleinek és ismerőseinek **ÉLIÁS NÉ JAKAB ESZTI** fűzőszáló szalonja.

Boldog Ujévet

kívánunk kedves vevőinknek, ismerőseinknek **FARKAS ÉS MARKÓ** fűző- és csemégek kereskedő

Kedves vevőinek és ismerőseinek

boldog ujévet kíván

KARBUCZKY JENŐ

Boldogabb és jobb Ujesztendőt kíván

vevőinek, üzletfeleinek és barátainak **BACSANYI JÓZSEF** ak-szerész, órus és műtényő.

Vendégeinek és ismerőseinek

boldog ujévet kíván

TALIÓSI VILMOS, a Központi Szálló tulajdonosa.

Boldogabb Ujesztendőt

kíván valamennyi vevőjének és ismerőseinek **CLAREN ALBERT** virágüzlete.

Vásárlókörösségének és üzletfeleinek

boldog ujesztendőt

kíván a **MI BOLTUNK**

Vevőinek és ismerőseinek

boldog ujévet

kíván **PALLÓS MIKLÓS** órus és ak-szerész.

Vevőinek és ismerőseinek

boldog ujesztendőt

kíván **HALASZ ISTVÁN** könyv kereskedő, Kossuth utca 21.

Vásárlókörösségének ezúton is

boldog ujévet

kíván **NAGY CZIROK BELÁNÉ** Prohászka utca 2

Vevőinek és ismerőseinek

boldog ujévet

kíván **ZIECH ETTEREM**

Boldog Ujévet

kíván **SZAMADÓ ANCAL** kárpitos, Prohászka utca 2.

Minden kedves vevőjének, ismerőseinek

boldog ujesztendőt

kíván **APOLLÓ** illusztráltár.

Boldog Ujévet

kíván **ELEK ÉS FÓTI** könyv kereskedő.

Boldog Ujesztendőt

kíván **ERDŐS HIRDETŐ IRODA**, Budapest, VI. Teréz körút 3b. sz.

Kedves vevőinknek, pártfogóinknak

boldogabb ujesztendőt

kívánunk **HORVATH VILMOS**

Boldog Ujévet

kívánunk a bajai és bacskai hölgykörösségének **KEMÉNY JÓZSEF ÉS TÁRSAI** hölgy-fűzőszáló szalon.

Boldog Ujesztendőt

kíván valamennyi kedves vevőjének **BENCZÁK BÉLA** kárpitos és ak-szerész.

Boldog Ujévet

kíván üzletfeleinek és ismerőseinek **UJU FIEDLER JÓZSEF** gépkereskedő.

Jégvermet, Jégpincét bérbe vennék

Cím: Rédey belv. tejüzem.

Wertheim-kassza és írópép eladó

Cím a kiadóhivatalba.

Hirdetve a **Bacskai Újságban**.

Bacskai Újság POLITIKAI NAPILAP

Kiadja az **III. ELET** nyomda z. s. Baja

Felolós igazgató és felelős kiadó **Dr. Benczák Béla** szerkesztő: **Guranyi János**.

Szerkesztőség: **Arpád-tér 6** Telefon 40

Újrőfös üzlet Baján

Damaszt, vászon, szövetek, flanelok és mindenféle textilárak

Kovács Imre

műtálcás rőfösüzletében
Ferencrendiek templomával szemben.
(Régi posta épületében.)

Finom és olcsó

férfi és női divatcikkokban

nagy választék!
A béli szezonra is minden kapható!

NAGY CZIROKNÉNÁL

Baja, Prohászka-utca 2.